

Klinická farmacie v geriiatrii a 20 let klinických a výzkumných zkušeností s hodnocením racionality geriatrické preskripce v České republice a v evropských zemích

Daniela Fialová^{1,2}, Milada Halačová^{3,1}, Jovana Brkič¹, Silvia Grešáková¹, Ingrid Kummer¹, Eva Topinková², Božena Jurašková⁴

¹Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové

²Oddělení geriatry a gerontologie, 1. Lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

³Oddělení klinické farmacie, Nemocnice Na Homolce, Praha, Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové

⁴Geriatrická ambulance III. interní gerontometabolické kliniky, Fakultní nemocnice v Hradci Králové a Oddělení geriatry a gerontologie, Lékařská fakulta v Hradci Králové

Publikace shrnuje aktivity realizované v posledních 20 letech (2000–2020) v rozvoji klinické farmacie v geriiatrii v oblasti klinické i výzkumné. V oblasti klinické poukazuje na významná specifika racionální geriatrické farmakoterapie oproti klasické interní medicíně a na zvláštnosti hodnocení a individualizace lékových režimů ve stáří. Vyzdvihuje významnou roli klinických farmaceutů jako specialistů v oboru klinická farmacie v individualizaci lékových režimů ve stáří, která vyžaduje hluboké znalosti klinické farmacie v geriiatrii, v risk-managementu, aplikované geriatrické farmakologie, znalosti současných geriatrických studií a specifických přístupů individualizované geriatrické léčby. Ve výzkumné oblasti tato publikace poukazuje na výzkumné aktivity v ČR a Evropě, které přispěly a dále přispívají k rozvoji klinické farmacie v geriiatrii, a do nichž je zapojena výzkumná skupina PROGRESS Q42 KSKF-2 FaF UK „Stárnutí, polyfarmakoterapie a změny terapeutické hodnoty léčiv ve stáří“ („Aging, Polypharmacy and Changes in the Therapeutic Value of Drugs in the AgeD“ Scientific Unit), vedoucí doc. Fialová. Z výzkumných aktivit jsou v publikaci zmiňovány především analýzy racionální geriatrické farmakoterapie v evropských projektech ADHOC (AgeD in HOme Care, 5. rámcový program Evropské komise, 2001–2005), SHELTER (Services and Health in the Elderly in Long-term Care, 7. rámcový program Evropské komise, 2009–2014), EU COST Action IS1402 „Ageism-interdisciplinary, multiprofessional perspectives“ (2015–2018), probíhající projekt EUROAGEISM Horizont 2020-MCSF-INT-764632 (2017–2021) a je zmíněn i nově podaný evropský projekt „I-CARE4OLD“ v programu Horizont 2020.

Klíčová slova: klinická farmacie, geriatry, interdisciplinární spolupráce, individualizace farmakoterapie, Evropské a národní projekty.

Clinical pharmacy in geriatrics and 20 years of clinical and scientific experience with the evaluation of rationality of geriatric drug prescribing in the Czech republic and European countries

Publication summarizes activities realized in the past 20 years (2000–2020) in the development of clinical pharmacy in geriatrics in clinical and scientific areas. In clinical area it emphasizes specific features of rational geriatric pharmacotherapy in comparison to classical internal medicine and specific aspects of evaluation and individualization of drug schemes in older patients. It highlights important role of clinical pharmacists as specialists in the field of clinical pharmacy in individualization of drug schemes and requirements of deep knowledge of clinical pharmacy in geriatrics, risk-management, applied geriatric pharmacology, current geriatric studies and principles of individualized geriatric pharmacotherapy. In the scientific area it summarizes significant research activities in the Czech Republic and Europe that contributed to the development of clinical pharmacy in geriatrics and in which